

NYELVTANI SZERKEZETEK

1. Nyelvtani szerkezetek listája

VIZSGASZINTEK	
Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
A vizsgázó megérti, és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban,	A vizsgázó változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban
ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál	viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát
az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait.	szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani
	árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

A következő táblázat a nyelvtani követelményeket tartalmazza, és a könnyebb kezelhetőség érdekében a leíró nyelvtan kategóriái alapján készült. Az adott nyelvtani formához hozzárendeltük annak nyelvi funkcióját, illetve ahol az kevésbé megoldható, ott egy-egy példával illusztráltuk azt.

A nyelvtani ismeretek alapvető szerepet játszanak mind a receptív, mind a produktív készségekben. A *receptív* készségek (R) között felsorolt nyelvtani szerkezetek előfordulhatnak az olvasott vagy hallott szöveg értését mérő feladatokban, de ezekre a nyelvhelyességi vizsgarész nem kérdez rá.

A *produktív* ismeretek (P) közé sorolt nyelvtani szerkezetekre lehet feladatot készíteni a Nyelvhelyesség vizsgarészben.

A táblázat terjedelmi okból nem törekedhetett teljességre.

FORMA	Középszint		Emelt szint		Példák
	R	P	R	P	
PRAVOPIS					
Slovenská abeceda	+	+	+	+	a, á, ä, b, c, č, d, d', dz, dž, e, é, f, g, h, ch, i, í, j, k, l, l', m, n, ň, o, ó, ô, p, q, r, í, s, š, t, ť, u, ú, v, w, x, y, ý, z, ž
Dvojhĺasky	+	+	+	+	ia, ie, iu, ô
Písanie slabík: de, te, ne, le, di, ti, ni, li	+	+	+	+	dedina, deti, teta, pekne, rodina
Písanie i/i/y/ý vnútri slova po mäkkých spoluhláskach	+	+	+	+	šit', čítanka, cit
Písanie i/i/y/ý vnútri slova po tvrdých spoluhláskach	+	+	+	+	kytica, chytať, lyže, kolegyňa, hynúť

Písanie i/i/y/y vnútri slova po obojakých spoluhláskach (vybrané slová)	+	+	+	+	bylina, bystrý, umývať, prepych, ryba, sýkorka
Písanie i/i/y/y v gramatických príponách	+	+	+	+	na poli, bratovi, pracovitý človek, pracovití ľudia
Rozdeľovanie slov	+	+	+	+	ho-ra, na-ši, sloven-ský, há-dzat'
Písanie veľkých písmen	+	+	+	+	Slovák, Vianoce, Univerzita Komenského, Základná škola v Komárne, Vierin
Rozdeľovacie (interpunkčné znamienka): bodka, výkričník, otáznik, čiarka, bodkočiarka, úvodzovky, pomlčka, spojovník, tri bodky, zátvorky	+	+	+	+	
Rytmickej zákon	+	+	+	+	biely, krásneho, taliansky
Výnimky z rytmického zákona			+	+	z básní, vtáčí, chváliac
MORFOLÓGIA PODSTATNÉ MENÁ Skloňovanie podstatných mien					
Mužský rod – skloňovacie vzory					
chlap	+	+	+	+	chlapec, žiak, lekár
hrdina	+	+	+	+	futbalista, traktorista
dub	+	+	+	+	stôl, hrad, zošit
stroj	+	+	+	+	nôž, dážď
Ženský rod – skloňovacie vzory					
žena	+	+	+	+	taška, lampa, kniha, ceruzka
ulica	+	+	+	+	vaňa, višňa, kukurica
kosť	+	+	+	+	hus, noc, vlasť
dlaň	+	+	+	+	pieseň, loď, plť
Stredný rod – skloňovacie vzory					
mesto	+	+	+	+	drevo, dielo, pečivo
vysvedčenie	+	+	+	+	stretnutie, poschodie, zahraničie
srdce	+	+	+	+	vajce, plece, nástupište
dievča	+	+	+	+	zvíra, teľa, šteňa
skloňovanie cudzích slov			+	+	gymnázium – gymnáziá, Aristoteles – Aristotela
PRÍDAVNÉ MENÁ Skloňovanie prídavných mien					
Skloňovacie vzory					
pekný	+	+	+	+	veľký, malý, tvrdý, prvý
cudzí	+	+	+	+	krajší, najkrajší, kupujúci
otcov	+	+	+	+	Petrov, žiakov
matkin	+	+	+	+	Katkin, učiteľkin

Stupňovanie prídavných mien	+	+	+	+	svetlý – svetlejší – najsvetlejší úzky – užší – najužší malý – menší – najmenší veľký – väčší – najväčší
ZÁMENÁ Skloňovanie zámen					
Osobné zámená	+	+	+	+	ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, mňa, teba, ho, ju, nás, vás, ich môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich
Privlastňovacie zámená	+	+	+	+	ten, tá, to, tí, tento, táto, toto, títo
Ukazovacie zámená	+	+	+	+	kto, čo, ktorý, aký, či iný, inakší, ináč, všade, každý
Opytovacie zámená	+	+	+	+	niekto, niečo, dakto, všelikto, hocikto,
Vymedzovacie zámená	+	+	+	+	málokto, ktosi, ktokoľvek
Neurčité zámená	+	+	+	+	
ČÍSLOVKY Skloňovanie čísloviek					
Základné číslovky	+	+	+	+	jeden, jedna, jedno, dva, dve, dvaja
Skupinové číslovky				+	dvoje, troje, pätoro
Radové číslovky	+	+	+	+	prvý, druhý, tretí, tisíci
Druhové číslovky				+	dvojaký, trojaký, dvadsatoraký
Násobné číslovky	+	+	+	+	tri razy, trikrát, raz, dva razy
SLOVESÁ Časovanie slovík v prítomnom čase	+	+	+	+	chytať, rozumieť, niešť, hynúť, trieť, brať, česať, žať, chudnúť, žuť, pracovať, robiť, vidieť, kričať, byť, jesť, vedieť, chcieť, ísť, stáť
Časovanie slovík v minulom čase	+	+	+	+	videl, videla, videlo, videli, čítal, čítala, čítalo, čítali
Časovanie slovík v budúcom čase	+	+	+	+	budem čítať, prečítam, budem cestovať, odcestujem

Podmieňovací spôsob prítomný	+	+	+	+	chytal by som, chytala by som
Podmieňovací spôsob minulý			+		bol by som chytal, bol by som pracoval
Nedokonavý vid	+	+	+	+	písať, nakupovať, robiť
Dokonavý vid	+	+	+	+	napísať, nakúpiť, urobiť
Imperatív (rozkazovací spôsob)	+	+	+	+	Rob! Robte! Jedz! Jedzte!
Infinitív (neurčitok)	+	+	+	+	písať, učiť sa, jesť, čítať, kresliť
Činné prídavné príslovie			+		pracujúci, spievajúci, čítajúci
Zvratné slovesá	+	+	+	+	učí sa, umýva sa, blíži sa
Pasív	+	+	+	+	Knihy sa čítajú. Obed sa varí.
Prechodník	+	+	+	+	čítajúc, chváliac
Slovesné väzby					báť sa psa, hrať sa na schovávačku, žiadať o povolenie, pýtať sa na cestu
PRÍSLOVKY	+	+	+	+	hore, von, nízko, blízko, pomaly, dobre
Stupňovanie prísloviak	+	+	+	+	teplo – teplejšie – najteplejšie pekne – krajšie – najkrajšie
PREDLOŽKY	+	+	+	+	bez, do, od, okrem, u, z, k, proti, cez, pre, pri, s
Predložky s jedným pádom	+	+	+	+	medzi, nad, pod, pred
Predložky s dvoma pádmi	+	+	+	+	
SPOJKY					
Zlučovacie spojky	+	+	+	+	a, i, aj, ani, ako i, ako aj
Stupňovacie spojky	+	+	+	+	ba, i, aj, ani, ba ani
Odporovacie spojky	+	+	+	+	ale, no, ibaže
	+	+	+	+	alebo, buď, či
Vylučovacie spojky				+	veď, však, lebo, teda
Príčinné (vysvetľovacie) spojky					nuž, preto, teda, tak
Dôsledkové spojky					

SYNTAX JEDNODUCHÁ VETA	+	+	+	+	Žiak sa učí v škole.
SÚVETIE	+	+	+	+	Deti sa učia v škole a rodičia sú v práci. Deti sa učia v škole, ale rodičia sú v práci.
ŠTRUKTÚRA TEXTU: úvod, hlavný text, záver odseky	+	+	+	+	